

Spreken we elkaars taal? Over het integreren van de juridische discipline en de (psychiatrische) jeugdhulp
Online studiedag 27 mei 2021

Programma

09:15   **Inleiding door dagvoorzitter**

09:30-10:15   **Lezing/interview ‘Spreken over en met jeugdige verdachten’.**

Drs. A.X. Rutten

In een interview met deze spreker zal aan bod komen op welke manier de stem van de jongere naar voren komt in het Pro Justitia onderzoek. Besproken wordt hoe zij als kinder- en jeugdpsychiater binnen de juridische kaders van het Pro Justitia onderzoek haar werk doet. Daarbij komt aan de orde: de vertaalslag van kinderpsychiatrisch onderzoek naar het verslag voor de rechtbank. Hoe ga je met de jongere in gesprek om een goed beeld neer te kunnen zetten in het onderzoeksverslag. Op welke manier kijk je naar het Pro Justitia rapport van je eigen patiënten in de behandelsetting?

Drs. Rutten is als kinder- en jeugdpsychiater verbonden aan de Catamaran Top ggz afdeling voor forensische jeugdpsychiatrie, ze werkt daar op de kliniek en de poli. Zij is tevens rapporteur Pro Justitia en geeft supervisie over psychiaters in opleiding bij hun rapporteursopdracht. Daarnaast is zij bezig met een promotie met als onderwerp: Profielen van jeugdige delinquenten met een aan autisme verwante stoornis.

Rutten, A.X. (2018), Forensische (Jeugd) psychiatrie. In M.Bak, P.Domen, &J. van Os(EDS), Innovatief leerboek persoonlijke psychiatrie. Terug naar de essentie Bohn Stafleuvan Loghum.

10:15-11:00   **Lezing ‘Geen babylonische spraakverwarring meer in de gesloten jeugdhulp’**

Mr. dr. M.P. de Jong-de Kruijf

Vakdisciplines hebben elk hun eigen taal. Proportionaliteit en subsidiariteit zijn heel belangrijke juridische containerbegrippen (artikel 8 EVRM). De begrippen ‘trauma’ en ‘gehechtheid’ komen voort uit de humaniora. Ook kinderen in een gesloten context hebben hun eigen taal. Of moet je zeggen: JeugdzorgPlus? Kortom, bij het nemen van een besluit om een kind gesloten te plaatsen, is het de kunst dat de verschillende talen elkaar verrijken. Hoe leer je van elkaar? Hoe leest een kinderrechter een instemmingsverklaring? (Hoe) leest een kind een beschikking? Hoe leest de advocaat een Plan van Aanpak? Tijdens deze lezing wordt ingegaan op de absolute noodzaak van het waarden en verstaan van elkaars taal om zo met elkaar de belangen van het kind te formuleren.

Mr. dr. M.P. (Maria) de Jong-de Kruijf is familie- en jeugdrechtsadvocaat bij BVD advocaten. Voorheen werkte zij een aantal jaren als docent en onderzoeker bij de afdeling Jeugdrecht van de Universiteit Leiden, waar zij is gepromoveerd op een proefschrift over de gesloten jeugdhulp in het licht van kinder- en mensenrechten.

De Kruijff, M.P. (2019). *Legitimiteit en rechtswaarborgen bij gesloten plaatsingen van kinderen: de externe rechtspositie van kinderen in gesloten jeugdhulp gezien vanuit kinder- en mensenrechten* (dissertatie), Universiteit Leiden, Leiden.

Kruijff, M.P. de (2019). Gesloten jeugdhulp vaak laatste redmiddel. *De Pedagoog*, nr. 2, p. 14-16.

11:00-11:30   Pauze

11:30-12:15   Lezing Hoe versterken we de positie van minderjarigen in het familie- en jeugdrecht?

Dr. D.J.H. Smeets & N.T. Stunt, BSc.

De rol van minderjarigen tijdens juridische procedures staat al geruime tijd ter discussie. In deze interactieve lezing gaan we in op de mate waarin minderjarigen betrokken worden bij procedures in het familie- en jeugdrecht (o.a. gezag en omgang, en kindbeschermingsmaatregelen). Ons startpunt is het onderzoek van Mariëtte Bruning, Daisy Smeets en collega's waarin zij concludeerden dat het wenselijk is om deze positie uit te breiden. Zo wordt de leeftijdsgrens van het hoorrecht momenteel erg strikt gehanteerd, waardoor kinderen jonger dan twaalf nauwelijks de kans krijgen om te participeren – terwijl ze dit wel zouden willen en kunnen. In deze sessie gaan we in gesprek over hoe we de positie van minderjarigen tijdens juridische procedures kunnen versterken, en hoe professionals uit de rechtspraak en de jeugdhulpverlening de participatie van kinderen kunnen ondersteunen. We geven elkaar adviezen en handvatten vanuit deze verschillende invalshoeken en vakgebieden.

Dr. D.J.H. (Daisy) Smeets is als universitair docent verbonden aan het instituut Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Leiden. Binnen de afdeling Forensische Gezinspedagogiek en Jeugdhulpverlening voert zij onderzoek uit op het gebied van o.a. adoptie, pleegzorg en het kindverhoor binnen de juridische en forensische setting.

N.T. (Noah) Stunt, Bsc., is masterstudente Forensische Gezinspedagogiek aan de Universiteit Leiden en werkt aan een onderzoek over het begrip van gedragsdeskundigen van juridische concepten zoals de eigen rechtsingang van minderjarigen.

Bruning, M.R., Smeets, D.J.H., Bolscher, K.G.A., Peper, J.S. & de Boer, R. (2020). *Kind in proces: van communicatie naar effectieve participatie. Het hoorrecht en de procespositie van minderjarigen in familie- en jeugdzaken*, Den Haag: WODC. Geraadpleegd van:

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2020/03/02/t-bijlage-kind-in-proces-van-communicatie-naar-effectieve-participatie/tk-bijlage-kind-in-proces-van-communicatie-naar-effectieve-participatie.pdf>

12:15-12:45   Reflectie + Q&A

Prof. dr. mr. T. Liefwaard

Als afsluiting van deze dag wordt vanuit kinderrechtenperspectief gereflecteerd op de besluitvorming omtrent kinderen en hun participatie daarin. Wat betekent het recht van kinderen om te participeren en te worden gehoord voor de professionals die met hen werken? Hoe verhoudt een toegenomen nadruk op autonomie zich tot de notie van bescherming? Welke toekomstige ontwikkelingen worden verwacht en zijn gewenst?

*Prof. dr. mr. T. (Ton) Liefwaard is vice-decaan van de Faculteit der
Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden en hoogleraar Kinderrechten.*

12:45

Afsluiting